

Zadnje vesti

Snežilo bo cel dan. Snega bo zapadlo najmanj tri inč. Najvišja temperatura bo 35, najnižja 22 stopinj, je vremenska napoved za danes. Tudi Washington pravi, da je Ohio v tistem pasu, kjer bo danes in jutri snežilo.

Primarne volitve v New Hampshire so imele ugoden rezultat za senatorja Kefauverja, pa tudi za podpredsednika Richarda Nixona. Kefauver, ki je kandidiral uradno, je dobil večino nad Stevensonom, ki uradno ni kandidiral, njegovi prijatelji pa so zanj pisмено glasovali. Richard Nixon je v New Hampshire močan kandidat za ameriškega podpredsednika na republikanski listi. Politično trdijo o Nixonu, da se bo za njega izjavil tudi Eisenhower in to se pred konvencijo republikanske stranke.

Senat je v vprašanju federalne podpore farmarjem sprejel dve nadaljna sklepa. Za riž je določil dve ceni. Ceno rižu za domačo potrebo in ceno rižu, ki je namenjen za izvoz. Ko pa je šlo za federalno podporo in ceno pšenici, je senat z večino glasov sprejel sto-procentno pariteto, seveda z gotovimi pogoji, toda to glasovanje je bilo udarec politiki Eisenhowerja.

V Chicagu se je Adlai Stevenson izjavil za stališče federalnega vrhovnega sodišča in proti resoluciji ameriškega juga.

V Sumnerju, Miss., se je končal proces zoper belca Elmore Kimball, ki je dne 3. decembra lanskega leta ustrelil črncin Clintona Meltona. Kimball je bil oproščen. Porota je smatrala, da je streljal v samo-obrambi.

Na otoku Cipru traja splošna stavka danes četrti dan. Dočim je bilo večerj mirno, se je danes začel krvavo. Upravičeno so ubili enega angleškega policaja, enega turškega pa ranili. Predsednik britanske vlade bo sam pojasnil danes pred parlamentom v Londonu svojo politiko do otoka Cipra in zopet zahteval zaupnico.

V stanovanjski hiši v Brooklynu, N. Y., je danes zjutraj prišlo v enem stanovanju do plinske eksplozije. Posledica — družina šestih ljudi je šla v smrt.

V Montgomery, Ala., pa je 49-letna natakarka Rhonda Martin priznala, da je zastupila do smrti dva od njenih petih mož, tri lastne otroke in lastno mater. Martin je imela vse žrtve zavarovane in je zavarovalnino v resnici dobila. Obtožena je umora.

Iz New Yorka je danes odletel v Italijo njen predsednik Giovanni Gronchi, ki je končal uradni in privatni obisk Amerike in Italijanov v Ameriki.

Turnpike Ohio naj bo najlepši v republiki. V severnem delu ga bodo v dolžini 241 milj posebej okrasili s cvetlicami in grmičevjem in so v ta namen najeli posebne strokovnjake.

Vlak New York Central je blizu Loraina, Ohio, zadel v osebnem avtomobilu, v katerem je bil tudi potnik 25-letni Howard Messer iz Elyrije. Messer je bil ubit, doma pa zapuščala žena in tri otroke.

Trenja v ameriški politiki radi črncev se ostrijo

WASHINGTON, 13. marca — Odmev resolucije zoper sodbo federalnega vrhovnega sodišča in za pravico držav ameriškega juga, da same odločijo o črnem vprašanju, je bil ta, da se razen podpisnikov resolucije ni k stvari oglašil nihče, razen demokratskega senatorja Lehmana iz države New York. Ta je že vnaprej napovedal, da se bo brez ozira na volilno leto boril zoper to resolucijo. Podpisniki resolucije pa so najavili, da bodo državne zakonodaje na ameriškem jugu preiskale delovanje črnih organizacij. Tem organizacijam hočejo naprtiti podtalno ne-ameriško delovanje.

Federalno vrhovno sodišče ni ostalo sredi pota, se ni ustrašilo politične resolucije, predložene kongresu, marveč je nasprotno odredilo, da naj visoke šole ameriškega juga čim prej sklenejo, da lahko pridejo na te šole tudi črnci.

Uprava visoke šole v Tuscaloosa, Alabama, se je hotela pokazati nepristransko. Iznajala je bila črncu Autherine Lucy, ker se je žaljivo izražala o univerzi, sedaj pa je izgnala enako belca Leonarda Wilsona, ki je hujskal proti upravi univerze kot zagovornik plemenskega ločevanja.

V kongresu je računati s tem, da bodo politiki z ameriškega juga, ki so podpisali resolucijo, prilagodili južnaški politiki tudi svojo politiko v kongresu. Njihov nadaljnji sklep je ta, da ne bodo dopustili na primer v senatu imenovanja nobenega visokega uradnika, za čigar postavitve je potrebna privolitev senata, če bi ta soglašal s sodbo vrhovnega zveznega sodišča, to je, da bi bil proti ločevanju po plemenih.

Podpisniki resolucije so začeli z agitacijo zoper organizacijo, ki velja danes za črnsko, ustanovljena pa je bila po belcih in ki nosi ime "Narodna zveza za napredek črncev."

V mnogih južnih državah se je že ponovno zgodilo, da so bili voditelji te organizacije linčani. V Louisiani ima državna skupščina glasovati o zakonu, ki to organizacijo sploh prepoveduje. V Južni Carolini razpravljajo o zakonskem predlogu, da naj bo članstvo pri tej organizaciji vzrok, da se tak član ne sprejme v nobeno javno službo. V kongresu so južnjaki, ki zahtevajo, da se začne splošna preiskava, ali ni ta organizacija neameriški ali celo pod komunističnim vplivom.

Nekaj pregleda

Leta 1908 je prišlo v Springfieldu, Illinois, do velikih političnih nemirov zoper črnce. Dr-

žavljeni, in to belci, ki so bili zoper take nastope in ki so hoteli dati črnem enake pravice, so leto kasneje 1909 v New Yorku ustanovili omenjeno organizacijo. Njen glavni namen je bil ta, da pomaga črnem. Organizacija je dobila posebni pogum, ko je ameriško vrhovno sodišče dne 17. maja 1954 izdalo znano sodbo, da je ločevanje po plemenu protiuslovno. Danes so člani te organizacije večinoma črnci. Leta 1948 je imela 140.000 članov, lani 1955 jih je imela 250.000, letos jih ima že 300.000. Organizacija ima svoje podružnice v 44 državah, večinoma na ameriškem jugu. Organizacija razpolaga s svojimi fondy, zadnji njen sklep pa je ta, da bodo za stoletnico Lincolnovega dekreta s katerim so črnci postali svobodni, namreč leta 1963, vse plemenske razlike odpravljene.

V kraju Sumner, Miss., se vrši proces zoper Elmera Kimbella, ki stoji pod obtožbo, da je ubil črncu. Razprava je v isti dvorani, v kateri se je vršila razprava zoper dva belca, ki sta bila obtožena, da sta ugrabila in umorila mladega črncu Emmetta Tilla iz Chicaga, ki se je nahajal na počitnicah pri svojem stricu. Obtožena sta bila oproščena. Razprava zoper Kimbella se vrši okrog vprašanja, ali je Kimbell ravnal v silobranu, ko je ubil črncu, kar priznava, ali ga je ubil namerno.

Iz bolnišnice

Iz bolnišnice se je vrnila na svoj dom Mrs. Elsie Jacobs, rojena Hayny, stanujoča na Neff Rd. Najlepše se zahvaljuje vsem za obiske, krasna darila in cvetlice ter voščilne kartice, ki jih je prejela. Še vedno se nahaja pod zdravniško oskrbo in prijatelji jo lahko obiščejo na domu.

ČRNCI—JAZZ IN PROPAGANDA

V Ameriki imamo zopet črnsko vprašanje. Ameriški črnci imajo več jazz godb in gostujejo po Evropi. Ameriški jazz je postal znan v Evropi že po prvi svetovni vojni, vendar ne na splošno. Po drugi svetovni vojni so ga popularizirale godbe ameriških vojakov, ameriške plošče in radio. Posebne črnske jazz godbe gostujejo po Evropi in sicer kar po vseh državah. Posebno v Nemčiji je ta črnski jazz žel ogromne uspehe. Bivši nemški nacisti so ga bili sploh prepovedali, Sovjeti v Vzhodni Nemčiji mu niso bili naklonjeni. Tudi ne-komunistična Poljska. Komunisti so jazz melodijsko označevali za kapitalistično muziko. Danes je položaj drugačen. V mestu Danzingu, ki je sedaj poljski, so začeli izdajati posebni list "Jazz." Prva izdaja je izšla v pet

tisoč izvodih, pa je bila naenkrat razprodana.

Črnci s svojim jazzom triumfirajo tudi v Avstriji. Najprevo so imeli jazz predstave. Danes se je na primer v Gradcu pripetilo, da niso hoteli dati na razpolago dvorane za koncertno prireditve ameriške jazz godbe. Končno so se le vdali. Spor je bil radi davkov na vstopnice; ali naj velja prireditev jazz za kulturno umetniško stvar, ali pa za navadno bobnanje. Ko je bil ta spor rešen in ko so črnci dobili dvorano na razpolago in priredili svoj jazz nastop, je bila dvorana nabito polna. Pripetilo se je celo, da so namreč črnci morali ponovno in ponovno nastopiti, občinstvo enostavno ni hotelo iz dvorane, pa so črnci morali prositi policijo za pomoč, da je občinstvo spravila iz dvorane.

CIVILIZACIJA JE IN NI BLAGOSLOV?

Burmo, sedaj samostojno državo na jugu Azije, poznamo. Obiskal jo je Tito in obiskala sta jo tudi Nikita Hruščev in Nikolaj Bulganin. Zanimanje za Burmo je precejšnje. Tudi Združene države se potegujejo za priateljstvo Burme. To je seveda politična stran. Mimo grede naj omenimo, da so Združene države stavile Burmi ponudbo, da tam kupijo za en milijon dolarjev rižu — doma kar tonemo v rižu —, ta riž iz Burme pa naj gre v Pakistan.

Burma je na drugi strani zanimiva po svoje. Hoče se modernizirati, hoče civilizacijo, hoče kulturo, hoče napredek.

V Rimu je imela svoj občni zbor mednarodna policijska komisija in so na občnem zboru govorili o krajevnem in mednarodnem zločinstvu. Razpravljali so tudi o spolnih zločinah, spolnih zločinih. Zastopniki civiliziranih držav so objavljali točne statistike, koliko je teh spolnih zločinov v njihovih državah. Ostal je še delegat Burme, ki naj tudi poroča, kako je s spolnimi zločini v Burmi. Njegovo poročilo je bilo tole:

"Moram se opravičiti, da še ne morem dati potrebne statistike na razpolago. Mi smo zaostal narod, zaostala država in ne poznamo spolnih zločinov. Toda naši civilizirani napreduje, bo napredovala in sem prepričan, da bom prihodnje leto, ko se zopet sestanemo, lahko podal poročilo o spolnih zločinah in zločinih v Burmi."

Peron je zvit

Bivši diktator Argentine Juan Peron je bil uvedel v Argentini neke vrste državni socializem, vsaj poskušal je z njim. Peron v izgnanstvu se je nastanil v republikani Panami in vladal Paname mu je dala dovoljenje za bivanje v Panami za eno leto. Vlada ta sklep lahko vsak čas spremeni. Peron se je bil najprej naselil v hotelu, ki nosi ime Washington. Ime kaže na prvega ameriškega predsednika. Hotel je last federalne vlade v Washingtonu, in mnogi kongresniki so začeli s protesti, zakaj da vlada v Washingtonu ne izžene Perona iz njegovega hotela. Vlada se je vdala in Peron je moral iti iz hotela Washington.

Peron se je ogledal po drugem stanovanju in se je nastanil blizu hotela Washington. Šel je na stanovanje v stanovanjsko hišo ki nosi ime Lincoln. Tam si je najel nadstropno stanovanje in plačuje za njega na mesec v dolarjski valuti \$110. Če bo tudi od tam izgnan, pa morda v Panami City obstoja kaka stanovanjska hiša z imenom Roosevelt, jo bo Peron čisto gotovo ubral tja.

Sedanja republikanska administracija se očitno ne mara zameriti novi argentinski vladi. Peron pa se hoče prikupiti vsaj ameriškim imenom.

LUCE ZA EISENHOWERJA

Ameriška poslankinja v Rimu Clare Boothe Luce je izrazila željo, da jo razrešijo njene službe v Rimu vsaj do letošnjega pol leta. Rada bi se vrnila v Ameriko in agitirala za Eisenhowerja kot predsedniškega kandidata.

DVIGANJE MEZD IN NJIHOVA KUPNA MOČ-- KDO BO DOBIL NAJMANJ EN DOLAR NA URO

POTREBNI BODO NOVI NADZORNIKI, NOVI URADI

WASHINGTON, 13. marca — Federalno tajništvo za delo, oddelek za nadzorstvo nad delavskimi mezdami, je zaposlen s pripravi, kako naj se praktično izvede zakon, ki določa najnižjo mezdo en dolar na uro. Načelnik tega oddelka Brown zahteva od federalne vlade, da mu da kredit za 325 novih uradov z novimi nadzorniki. Dosedanji nadzorniki so mogli izvršiti na leto le 40.000 preiskav, potrebnih pa je najmanj 67.000. V enem letu so pregledali poslovne knjige komaj pri 39.300 družbah, pregledati pa jih je najmanj pri 800.000.

Delavsko tajništvo istočasno

opozarja, da pravice do najmanj dolar na uro nima vsaka delovna moč v Ameriki. Do te zahteve nimajo pravice tisti, ki so delodajalec in delojemalec v eni osebi, nameščenci v javnih službah, nameščenci v privatnih službah, ki imajo posebni položaj, profesionalci, enako ne poljski delavci. Razmeroma je pri nameščencih po trgovinah na drobno le malo takih, ki se bodo lahko sklicevali na to zakonito določilo. Računa se s tem, da je po trgovinah na drobno zaposlenih po Ameriki kakih osem milijonov ljudi, imenovani zakon pa štiti komaj tri procenote od njih. Enako so izveti po večini tisti, ki služijo, kakorkoli že v ameriški oboroženi sili, tudi večina zaposlenih v pralnica, ne uživajo dobrote tega zakona. Sicer pa je pregledati točno besedilo zakona in naj se interesi obrnejo na federalne državne pisarne ali na svoje unije, ki jim bodo s potrebnimi podatki postregli.

Delavsko tajništvo je izdalo pregled o tem, kako so naraščale delavske mezde od leta 1940 dalje. Istočasno je izšel pregled o kupni moči delavskih mezd in je zanimiv zaključek, da so se delavske mezde od leta 1940 skoraj potrojile, njihova kupna moč pa se je zvišala le po polovici.

Tajnik za delo v federalni vladi Mitchell je republikanec in računa s tem, da bo ostal v federalni vladi na tem mestu, če bo izvoljen Eisenhower in bo imenoval novo federalno vlado. Mitchell je tudi odločen, da se bo letošnjih volitev za republikance in za Eisenhowerja zelo aktivno udeležil. Njegov program bo ta, da se bo skliceval na prosperiteto pod Eisenhower-

jem, na visoke mezde pod sedanjo republikansko administracijo. Mitchell gre mimo dejstva, da so si današnje mezde priborili delavci sami potom svojih unij, čisto tudi s stavkami.

Radi pregleda pa je objavljena statistika sama na sebi zanimiva.

Rudarji v premogokopih so zaslužili leta 1940 povprečno 88 centov na uro, danes zaslužijo povprečno \$2.68 na uro.

Jeklarji so zaslužili povprečno 84 centov na uro, letos \$2.47.

Delavci v avtomobilski industriji povprečno 94 centov, danes \$2.33 na uro.

Delavci v drugih rudokopih leta 1940 73 centov, danes \$2.28 na uro.

Železničarji leta 1940 73 centov, danes \$1.98 na uro.

Delavci v električni stroki leta 1940 72 centov, danes \$1.93 na uro.

Delavci v tekstilu leta 1940 49 centov, danes \$1.42 na uro.

Zaposleni v pralnica in čistilnicah leta 1940 43 centov, danes \$1.02 na uro.

Pregled izkazuje, da se je med dvignila skoraj trikratno, da pa se je dvignila kupna moč mezd v zadnjih 16 letih za polovico tega povišanja, torej enkrat in pol. Z drugimi besedami, da je kupna moč današnje mezd na vsak način višja, kot je bila med leta 1940.—Tudi ta pregled opozarja na to, da bo leto 1956 leto hudega meznega gibanja, v katerem bodo unije zahtevale osnovno zvišanje mezd, ne pa postranskih udobnosti. Te postranske udobnosti: počitnice, plače za praznike, prispevki za razna zavarovanja, ki jih plača delodajalec, se cenijo danes na 30 centov na uro.

KJE SMO V TELEVIZIJI V BARVAH

Nekaj je, kar drži, drugo so napovedi. Lansko leto je ameriška industrija televizije v barvah vrgla na trg 50.000 aparatov. Industrija napoveduje, da jih bo v letu 1956 vrgla na trg najmanj 150.000, velika družba Radio Corporation of America (RCA) pa napoveduje, da bo do konca leta 1956 dala 200.000 aparatov na trg. Računati je skoraj z gotovostjo, da bo v letošnjem letu teh aparatov na trgu 350.000. In cena?

Za aparat 21 inčev se je vrtila cena v prodaji na drobno od \$695 do \$995. Za prihodnje leto napovedujejo, da bo cena padla na \$500; za leto 1958 pa celo to, da bomo dobili televizijske aparate z barvnim prenosom in bomo za nje plačali od \$300 do \$400. Televizija v barvah računa na skorajšnjo produkcijo v masah. V letu 1957 da bo vrgla na

trg 800.000 do 1.000.000 novih aparatov, v letu 1960 pa bo v Ameriki verjetno 12.000.000 televizijskih aparatov, ki bodo prenašali programe v barvastih slikah.

PRAVICE OTROK

Razporeke so ne samo v Ameriki, tudi drugod precej številne. Recimo, da se otroci, rojeni v bivšem zakonu, prisodijo v vzrejo in vzgojo razporečeni materi, ta pa se drugi poroči in ima v drugem zakonu zopet otroke. Otroci prvega zakona nosijo svoje, drugega zopet svoje ime. Zgodil se je slučaj, da je taka mati spremenila imena otrok iz prvega zakona, razporečeni mož jo je tožil in sodišče je izreklo, da se imena otrok ne smejo spreminjati, ker to da je izključna pravica otrok, ki naj sami, ko postanejo polnoletni, o tem odločijo.

CATHERINE LESAR

Premila je Catherine Lesar, stanujoča na 1362 E. 39 St. Tu zapušča soproga George, očeta John, sestre Mrs. Marie Rejman, Mrs. Rose Wasieniak in Mrs. Frances Grabowski. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj ob 9.30 uri iz Golubovega pogrebnega zavoda v cerkev Immaculate Conception in nato na pokopališče Calvary.

LENA DIAMOND

V Lutheran bolnišnici je večer umrla Lena Diamond, stara 70 let, stanujoča na 7617 Lawnview Ave. Rodom je bila iz Grčije. Tu zapušča soproga, pet otrok, sedem vnukov, sedem sestri in tri brate. Pogreb se vrši v četrtek popoldne ob 1.30 uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda, 1053 E. 62 St., v cerkev sv. Spiridona.

RAČUNI REPUBLIKANCEV

Vodstvo republikanske stranke napoveduje, da pri volitvah v letu 1956 ne bo le ostala v oblasti Bele hiše, marveč tudi stranka kot taka, ki si bo osvojila tako kongres, kakor tudi druga politična mesta v republikani.

Leta 1952 so republikanci potrebovali 17 sedežev, da dobijo večino, sedaj rabijo le 15. Te poslanece da bodo gotovo dobili, ker da se je simpatija za republikance v zadnjih treh letih povečala med neodvisnimi, kandidatura Eisenhowerja sama pa bo vlekla večino volilcev za republikanske kandidate vobče.

Redna seja

Nocoj ob 7.30 uri se vrši redna seja društva sv. Ane št. 4 S.D.Z. v navadnih prostorih Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Vabi se vse članice, da se gotovo udeležijo.

V bolnišnici

V Charity bolnišnici je bila odpeljana Mrs. Frances Ilovor iz 1105 E. 169 St. Za prevoz je skrbela ambulanca Mary A. Svetek. Želimo ji skorajšnjega popolnega okrevanja.

Brat in sestra umrla

Poznani Mr. Louis Eckart iz 21931 Westport Ave. je prejel od brata Antona v stari domovini pismo, v katerem mu sporoča, da sta umrla brat Stefan, star 79 let, v Šikolah pri Prager-skem, in sestra Marija Gerečnik, stara 81 let v Prepoljah pri sv. Janžu na Dr. polju. Oba sta umrla dne 3. marca t. l. in sicer eno uro narazen. Pokopana sta bila 7. marca. Brat Stefan je bil pokopan v Cirkovcah pri Prager-skem, sestra Marija pa pri sv. Janžu. Pokojna zapuščata tukaj brata Louisa in sestrično Marjeto Filipich na E. 74 St., v stari domovini pa brata Antona in sestro Rozi Radolich ter več sorodnikov. Bodi jima lahka domača gruda.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
The American Yugoslav Printing & Publishing Co.
6231 St. Clair Avenue Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312

Issued Every Day
Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July
SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year — (Za eno leto) \$10.00
For Six Months — (Za šest mesecev) 6.00
For Three Months — (Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year — (Za eno leto) \$12.00
For Six Months — (Za šest mesecev) 7.00
For Three Months — (Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

POTREBNO BO—EDINSTVO!

(1)

Predsednik Eisenhower je s svojim sklepom, da zopet kandidira za predsednika republike, združil republikansko stranko. To dejstvo moramo pribiti, ker se je pred njegovo odločitvijo politično na strani demokratske stranke stalno agitiralo s tem, da republikanci ne morejo voditi Amerike, ker so preveč razbiti. Senator William Knowland je bil napovedal lastno predsedniško kandidaturu, če se predsednik Eisenhower ne odloči. Ko se je Eisenhower odločil, je Knowland obmolnil, zadovoljen pa je bil, da je temu tako. Računati je s tem, da bo podpredsedniški kandidat na republikanski listi, sedanji podpredsednik Richard Nixon. Če bi bil Eisenhower izvoljen in če bi iz kateregakoli razloga tekmo nadaljnjih štirih poslovnih let ne mogel več vršiti posle predsednika, bi mu sledil Richard Nixon.

Če računamo s tem, da bo Eisenhower predsednik, računamo istočasno tudi s tem, da bo imel pred seboj štiri leta silno odgovorne službe. Če računamo s tem, da bo izvoljen za predsednika demokratski kandidat, zopet računamo tudi s tem, da bo predsednikoval v silno važni dobi. Gre za dobo do leta 1960! Kaj bo pomenila ta doba štirih let?

Danes je vsakemu popolnoma jasno, da bosta v teh štirih letih silno tekmovala dva tabora, enemu na čelu Združene države, drugemu Sovjetska zveza. Pravzaprav, da bosta tekmovali Amerika in Sovjetska zveza. Moramo imeti pred očmi, da si je Sovjetska zveza dala gospodarski načrt, ki naj se izvede do leta 1960. Ta načrt je eden od najvažnejših v verigi sovjetskih gospodarskih načrtov. Do leta 1960 naj bo Sovjetska zveza industrijsko agrarno tako močna, da bo začela segati—seveda tudi popreje—po svetovnem trgu. Doma naj bo višji standard, na zunaj naj se spodrinejo kapitalistični tekmovalci. Ne gre samo za trge po Aziji, tudi po Afriki, tudi po Južni Ameriki, sploh gre za svetovni trg.

Ko je bil zadnji občni zbor ruske komunistične stranke sprejel nov petletni gospodarski načrt, smo glavne točke tega načrta prinesli. Zopet povdarjamo, da ne gre samo za gospodarstvo, marveč za vse sovjetsko življenje, za celega sovjetskega državljana, kakšen naj bo s svojim žitjem in bitjem v letu 1960. Računamo seveda z mirom in s tem, da ne bo svetovnih komplikacij.

Če pribijemo to dejstvo, pribijemo tudi za Ameriko, da ji bo potrebna enotnost vsaj v vrstah prve ali druge stranke; morda celo v zunanji politiki enotnost obeh strank. Gotovo pa tudi, da bomo potrebovali—močnega predsednika.

Če je Eisenhower povedal, da ne misli za sebe osebno preveč agitirati, torej, da ne bo hodil na shode, sestanke, da se ne bo vozil s posebnim vlakom, pa ustavljal zdaj tu, zdaj tam, pa govoril, ali je to njegova slabost?

Mi moramo biti zreli in znati prenesti to, kar v resnici obstoji. Zgodovina ameriških predsednikov na primer jasno priča, da predsedniški kandidat Grover Cleveland sploh ni imel propagandnih govorov! Nasprotno je bil celo prepovedal vsem članom federalne vlade, da se v agitaciji ne udeležujejo. Predsednik Ulysses S. Grant pri volitvah leta 1872 sploh ni imel nobenega propagandnega govora. Benjamin Harrison, McKinley, Taft—so se le malo pokazali ameriški javnosti. Woodrow Wilson je v obeh kandidaturah imel le malo volilnih govorov. Pa vzemimo Franklina Delana Roosevelta. Leta 1940, ko je ponovno kandidiral, se je obrnil na ameriške volilke in volilke le petkrat, leta 1944 le šestkrat.

Bivši predsednik Harry Truman je ubral lastna pota in je leta 1948 prevozil v volilno-propagandne namene 31.700 milj, imel 356 govorov, se mudil na volilni propagandi 35 dni, in je samo enega dne imel 16 govorov na različnih krajih. Harry Truman je zmagal proti vsakemu pričakovanju. Vprašanje je le, ali vsled silne osebne agitacije, ali pa vsled svojega programa, kakor ga je obljubljal izpolniti, zlasti—ameriškim farmerjem.

Osebna volilna agitacija torej ni predpogoj, da bo kdo izvoljen. Predpogoj je osebnost in program. L. C.

UREDNIKOVA POŠTA

Zopet doma iz Floride

CLEVELAND, Ohio—Prosim cenjeno uredništvo, da bi približili teh par vrstic v vaš cenjeni list, ker smo vaši dolgoletni naročniki in je to prvi dopis.

Domov smo se vrnili po dveh mesecih obiska v Ft. Lauderdale, Fla. Želimo se prav lepo zahvaliti moji sestri Mary in svaku Joe Skrbec ter njenemu sinu Stanley Bolta in njegovi družini za prisrčen sprejem in za vso pomoč ter prijaznost, katere smo bili deležni za časa našega bivanja na njih prijaznem domu. Hvala sestri, ki nas je vozila s svojim avtom okrog, da smo videli veliko zanimivih in krasnih krajev Floride. Nam se je tako dopadlo, da se mislimo tudi mi čez čas za stalno tam naseliti.

Se enkrat prav lepa hvala za vse in sprejmite najlepše pozdrave. Pozdravljamo tudi vse prijatelje, s katerimi smo se spoznali za časa našega bivanja pri vas.

John in Jennie Pretnar
ter dolgoletna prijateljica
Agnes Makarovič.

Pismo iz domovine

Mr. Vinko Godina iz 19805 Mohawk Ave., Cleveland, O., je prejel od svojega brata iz Herpelja pismo, ki se v izvirku glasi:

Herpelje, 3. marca 1956
"Predragi brat Vinko in cela Tvoja družina:

"Oprostite ker Vam šele sedaj odgovorim. Vzrok je huda zima in mraz, ki je trajal od 29. januarja do 27. februarja, ko smo imeli od 16 do 22 stopinj pod ničlo. Sedaj je le lepše vreme in sneg se topi.

Kakor smo čitali v časopisih in slišali radijska poročila, je bilo pri nas mnogo boljše vreme kot pa vseokrog nas po Evropi, kjer so bili snežni plazovi in reke so zamrzile. Ob meji Made-donskega morja je morje zmrazilo daleč od obale in je bil led do 5 m globoko. Črede volkov so prišle, ne vem od kod, in napadale ljudi. Ljudje so bežali pred volkovi in mnoge jih zajel snežni plaz in jih zasul. Bil je strašen pogled na žrtve. V tem mrazu smo imeli pa tudi potrese. Največ škoda je bilo v Bistrici. V okoliških vaseh so tudi porušene nekatere hiše, da stanovalci ne morejo prebivati v njih, torej so prazne.

"Hvala Ti lepa za nam poslani paket, katerega smo dobili v popolnem redu. Nič ni manjkalo, plačal pa sem 295 dinarjev, to je po vaše okrog 50 centov. Dobili smo ga ravno pred mrazom dne 28. januarja.

"Prejmite vsi naše pozdrave. Enako pozdravimo tudi vse naše prijatelje v Clevelandu in U.S.A.

Tvoj brat Josip Godina
in soproga Pepca."

TRGOVINA S POTNIMI LISTI

V New Yorku imajo sodno razpravo in podatki razprave kažejo na to, da so številni taki agentje, ki preskrbujejo potne liste za vstop v Ameriko Kitajcem. Izkazalo pa se je, da je bilo do 90 odstotkov potnih listov potvorjenih.

Trgovina s potnimi listi pa ni razvita samo v notranjosti Amerike. Ameriški konzul v Hong Kongu opozarja ameriške oplašene, da je na tem otoku razvita veletrgovina s ameriški potnimi listi. Tam je 124 posredovalnih firm, ki se pečajo s temi posli. Za vstop v Ameriko se potegujejo zlasti kitajski nacionalisti Čiang Kajšeka s Formoze. Cena za tak potni list je nastavljen na \$3.000.

Nove bančne ure Society banke

Pričenši v petek, 23. marca, bodo bančne ure ob petkih pri Society for Savings in Society National banki sledeče:

Glavni urad in podružnica Uptown bosta odprta od 9.30 zjutraj do 4.30 popoldne neprestano; druge podružnice pa od 9.30 zjutraj do 2.30 popoldne in od 4.30 popoldne do 6. zvečer.

Bančne ure druge dni, to je od ponedeljka do četrka pa so v glavnem uradu kot tudi v podružnicah od 9.30 zjutraj do 2.30 popoldne.

Spremembo poslovnega časa je te dni sporočil javnosti predsednik Mervin B. France.

Society for Savings in Society National banka imajo svoje ure na sledečih krajih: Glavni stan na 127 Public Square, podružnice pa kot sledi: Uptown Branch, 921 Huron Road; Collinwood Branch, 14707 St. Clair Ave.; Heights Branch, 2245 Lee Rd.; Kinsman Branch, 14006 Kinsman Rd.; Lakewood Branch, 14903 Detroit Ave.; Memphis-Fulton Branch, 5200 Memphis Ave.; South Euclid Branch, 4461 Mayfield Rd.; in Van Aken Branch, 20313 Van Aken Blvd.

Bolnica zastoj?

Poslanec Dingell iz Michiganja je predložil kongresu zakonski predlog, ki pomeni povečanje sistema Social Security. Poslanec Dingell predlaga, naj tisti, ki imajo ugodnosti iz Social Security, uživajo potem, ko dosežejo starost 65 let in če so bolni, pa morajo iti v bolnico, prosto zdravniško oskrbo. Taki nad 65 let stari pod okriljem Social Security bi ostali lahko v bolnici 60 dni, vse stroške pa bi plačal fond Social Security; tudi tisti, ki so sicer odvisni od njega, pa morajo iskati pomoč v bolnici, naj uživajo to dobroto.

Senat se še ni odločil o zakonu, ki ga je že sprejela spodnja zbornica, da grede ženske v polkoj že z 62 leti, delanesposobni moški pa že s 50 leti, vse pod okriljem Social Security.

PODPORA ZA BREZPOSELNE

Podpora za slučaj brezposelnosti uživa sedaj 1.600.000 Amerikancev. Ta podpora spada v delokrog posameznih držav. Nekateri dobijo na teden le \$3 in to za dobo 13 tednov, po drugih državah pa postava veleva, da dobi brezposelni na teden \$30, največ za dobo 26 tednov.

BOGATI SE BOGATEJŠI

V podjetjih Republic Aviation Corp. na Long Island, N. Y., je stavka. Na stavki je 12.000 delavcev, ker jim družba ni hotela dati višjih plač, češ, da ni denarja.

Ker gre za produkcijo letal, ki služijo tudi v obrambne namene, je vojaški odbor poslanske zbornice začel preiskavo o tem, kako so v teh tovarnah plačani razni ravnatelji, podravnatelji, višji uradniki in pomočniki. Če je kdo vsaj pomočnik tajniku ali blagajniku, ima na leto \$28.100 plače. Predsednik družbe ima \$107.464 plače. Zanimivo je to, da so si ti gospodje znali povsati plače skoraj vsako leto.

SOVJETSKA ZVEZA KUPUJE ARKTICNE LADJE V ANGLIJI

Prvo izmed 20 arktičnih ribiških ladij za Sovjetsko zvezo so izročili ondan sovjetski posadki v nekem pristanišču na vzhodni obali Anglije. Nova ladja je dolga nad 140 čevljev in opremljena z napravami za segrevanje na paro.

ZA JEDILNIKI PO SVETU

Na dolgo pot skozi osemdeset svetovnih kuhinj se je napotil neki Francoz, ki mu nameravajo na francoski rivieri po uspešno opravljenem "kuhinjskem" potovanju podariti restavracijo, v kateri bo lahko ustregel tudi najbolj razvajenim in svojevrsnim okusom letoviščarjev raznih narodnosti.

Nemara ne bo napak, če vsaj nekaj povemo vnaprej, kaj vse bo videl po svetu ta domiselni francoski kuhar. Ugotovil bo, da je mleko edina hrana, ki jo uživajo po vsem svetu ne glede na narodnost in pa na barvo polti. Vendar pa niti mleko ni tako razširjeno, kot bi morda kdo mislil. Stari Grki so govorili, da je mleko "barbarska hrana," sodobni civilizirani narodi pa to belo hranilo tekočino močno čislajo, medtem ko velja pri preprostih za povsem običajno hrano.

Evropejci in Američani niso edini, ki se čudijo jedilniku tujcev. Domačin iz Vzhodne Afrike se bo namreč hudo začudil, ko bo videl, kako belec maže maslo na kruh, medtem ko bo sam slastno požiral kobilice in drugo glazen. Še bolj bo Afričan presenečen, ko bo videl Evropejca jesti jajca.

Pri kalifornijskih Indijancih so ličinke velikih komarjev največja slaščica. Sušijo jih na soncu in jih dajejo otrokom nekako kot pri nas sladkorečke.

Kdor mnogo potuje, spozna, da je ta ali ona hrana ali pa predsodek proti drugi le posledica navade. To vidimo tudi že

po tem, da mine lep čas, preden se nova hrana zares uveljavi. Spominimo se le, kako so se Evropejci branili krompirja, ko so ga pripeljali iz Amerike. Brez krompirja dandanes skorajda ne moremo sestaviti jedilnika niti za en sam dan. Zanimivo je, da civilizirani ljudje zelo radi jedo na primer rake, ki se hranijo z odpadki, medtem ko se jim obrača ob misli na kobilice, ki uživajo v glavnem le čisto rastlinsko hrano. Prav zato se primitivni narodi upravičeno čudijo civiliziranim.

V Indiji na primer gojijo goveda samo za poljska dela, medtem ko bi govejega mesa ne dali v usta, pa če jim obljubite ne vem kaj. Kot znano, so krave tam svete živali in bi pomenilo uživanje njihovega mesa nekaj takega, kot pri nas ljudožerstvo. Evropejci in Američani ne marajo kdo ve kaj za konjsko meso, čeprav ima enako hranilno vrednost kot govedina. Domačini iz Zahodne Afrike gojijo živino samo zaradi mleka, mesa pa ne jedo. Zraven imajo še eno navado: domačinke delajo iz kravjega mleka maslo, toda ne zato, da bi ga mazali na kruh, ali užili kakor drugače, marveč si z njim mažejo lase, da se jim lepo svetijo.

Indijanci iz južnoameriškega plemena Jivaro zelo radi uživajo mravlje, ki jim daje mravljičnina kislina zelo prijeten okus. No, za naše želodce bi bile mravlje vsekakor preveč "aromatične," ali mar ne?

NIL—VIR ŽIVLJENJA IN BLAGINJE

V Egipt nenehno prihajajo tuji, občudujejo njegove lepote in spomenike iz davne preteklosti, piramide, sfinge in grobnice kraljev. To so tudi zanimive in lepe stvari. Toda še mnogo več obudovanja zasluži ljudje revolucionarnega in svobodnega Egipta v svoji silni borbi s puščavo za vsak kosček plodne zemlje.

Egipt meri nekaj več kot milijon kvadratnih kilometrov. Na tem ozemlju živi 19 milijonov ljudi. Dobre zemlje je le 35.200 kvadratnih kilometrov. Vendar je, kljub neugodnemu podnebnju in slabi sestavi zemlje, poljedelstvo na prvem mestu. Površina obdelane zemlje (6 milijonov aker) je zelo majhna v primerjavi s celotno površino. Toda s pomočjo namakanja dosežejo poljedelci na 3 žetve. Najvažnejša poljedelska kultura v Egiptu je bombaž, ki ga tudi mnogo izvažajo.

Tri četrtine vsega prebivalstva je nastanjenega na ozemlju, ki se, kakor zelena nit, razprostira vzdolž "božanske" reke Nila. Letno preteče po Nihu 800 milijonov ton vode, kar bi zadoščalo, da bi bil ves Egipt zelen oaza blagostanja. Toda samo sedmina te ogromne vodne množine namaka zemljo, in sicer od februarja do julija, ko je bombažu najbolj potrebna voda. Vsa ostala voda preteče neizkoriščena. Ukrotiti in obvladati Nil so tisočletne sanje ljudi na njegovih obalah. Saj jim Nil ustvarja srečo in blagostanje, kadar prinese plodnosno mulj (prst), toda tudi nesrečo in pomor, kadar se razreže in poplavlja.

Brez namakanja bi ne bilo življenja na peščenih, puščinskih tleh Egipta, žejnih vode in človeškega znoj. Več kot 21.000 kilometrov kanalov nosi vodo iz Nila po puščini. Namakanje je bilo vedno življenjsko vprašanje Egipta. Obvladati Nil pomeni ustvariti možnost, da se ogromne količine vode, ki jih ta nosi v svojem gornjem toku in jih štiri mesece sploh ne izkoriščajo, ohranijo še za onih osem mesecev, ko vode primanjkuje. Zato so pričeli graditi na Nilu pregrade, da so si ustvarili zaloge vode. Danes obstaja

jo na Nilu tri take pregrade, ki pa ne zadoščajo rastočim potrebam prebivalstva. Današnja egiptovska vlada izdeluje načrt za novo tako pregrado na Nilu, ki bo največja na svetu. Gradili jo bodo v bližini današnje pregrade pri Asnanu. Rezervoar, ki bo tam nastal, se bo razprostiral na površini 3.000 kv. km. Gradnja bo trajala kakih 10 let. Nekako leta 1965 bo svet obogaten z novim čudom, Egipt pa z novim virom blaginje. Koristi, ki jih bo imela država od izgradnje tega projekta, so neprecenljive. Nova pregrada bo pridobila znova dva milijona aker obdelovalne zemlje in poleg tega bodo turbine, vgrajene v pregrado, dale letno deset milijard kWh. Izgradnja tega projekta bo stala nič manj kot 516 milijonov dolarjev, objekt sam bo povečal narodno proizvodnjo za 4.500 milijonov dolarjev letno.

Ta borba brez prestanka, silni napori za namakanje zemlje in za njeno plodovitost, niso samo simbol upornosti egiptovskega človeka temveč tudi jamstvo njegove boljše bodočnosti.

STALIN SLAB MARKSIST!

Šef vzhodnonemških komunistov Walter Ulbricht se je o pokojnemu Stalinu, katerega privrženec je bil do zadnje sprejembe v sovjetski politiki, izrazil takole: Stalin je povzdignil čaščenje posameznika. To pa je bilo v veliko škodo komunistični stranki, kakor tudi Sovjetski zvezi kot državi. Ne more se postaviti Stalinu v vrste tistih, o katerih bi lahko trdili, da so bili pravoverni marksisti.

Če se spreminjajo "večne resnice" o marksizmu v Moskvi, zakaj bi se ne spreminjale v Vzhodni Nemčiji—si je dejal komunist Ulbricht.

POROD V LETALU

Ameriško potniško letalo, ki je vzletelo v New Yorku in bilo namenjeno v San Juan, Puerto Rico, je imelo pri vzletu 91 potnikov, pri pristanku pa 92. Potnica Luz Carretea, stara 18 let, je na letalu porodila sinčka. Ob pristanku letala so oba odvedli v bolnico, kjer se počutita normalno.

Uspehi in težave domžalske gimnazije

DOMŽALE — Nižjo gimnazijo v Domžalah obiskuje letos 539 dijakov, od tega 276 fantov in 263 deklet. V prvem polletju je izdelalo na zavodu 279 dijakov ali 51.76%. 3 dijaki so izdelali z odličnim uspehom, 34 s prav dobrim, 175 z dobrim in 67 z zadostnim. Zanimivo pri tem je, da je od fantov izdelalo le 43.86%, medtem ko so se dekleta boljše odrezala, saj jih je izdelalo 58.62%. Od dijakov, ki niso izdelali, jih je 106 z eno negativno oceno, 57 jih ima 2 negativni oceni, 94 pa 3 ali več.

Največ preglednic dela deljekom matematika, potem angleščina, nemščina in zgodovina. Vendar na zavodu ni bilo nobene predmeta, kjer bi bilo več kakor 30% negativnih ocen. Na splošno so bili uspehi v prvem polletju boljši, kot v preteklem šolskem letu.

Na šoli poučuje trenutno 17 profesorjev—čevraj jih je nastavljenih 21. Zaradi bolniških dopustov nastaja resen problem poučevanja prirodopisa in risanja. Risanje se ne poučuje že od 12. decembra 1955. leta. Razen tega so profesorji preobremenjeni z izrednimi urami, kar slabo vpliva na kvaliteto pouka. Ravnateljstvo šole in šolski odbor pričakuje zato odločujočih republikanskih organov potrebno pomoč, pri čemer pa se ne bi smelo več odlašati.

Šola ima lastno mlečno kuhinjo, kjer dobiva toplo malico 200 dijakov in 36 vajencev. Kuhinja nemoteno posluje, vendar ima precejšnje finančne težave. Zlasti zato, ker ne prejema stalne dotacije. Da bi se stanje učnih uspehov na šoli v prihodnjem polletju izboljšalo, je pooblastil ravnateljstvo gimnazije, da skliče sestanek z roditelji in redniki gojencev. Na tem sestanku bodo prisotni tudi člani šolskega odbora in bodo poskušali s starši pretrpeti vsakega slabega dijaka posebej in ugotoviti, kaj bi bilo potrebno storiti, da leta svoj učni uspeh popravi.

—Glas Gorenjske

TRST GRADI ZA GENOVO

TRST — Na tržaškem županstvu je bila razgibana seja občinskega sveta, na kateri so razpravljali o dveh prekoceanskih ladjah, ki bi morali biti dodeljeni Trstu, a jih bodo izročili Genovi. V tržaških in triških ladjedelnicah bodo splovili ladji "San Giorgio" in "Rosandra," ki bi morali po obljubah ministra trgovinske morarice in drugih pristojnih oblasti biti registrirane v Trstu in vzdrževati redno zvezo med Trstom in Kongom, a bosta imeli svoje izhodiščno pristanišče v Genovi. To ni prvi primer, da so Trstu odvzeli ladje, ki so bile njemu namenjene. Zeleni so odpeljali iz Trsta dve enaki ladji in jih registrirali v Genovi.

Zato je razumljivo, da je vest o odvzemu nadaljnjih dveh ladij zbudila v tržaških pomorskih krogih in med prebivalstvom sploh veliko ogorčenje, ki je prišlo do izraza tudi na seji občinskega sveta. Opozicija je ostro napadla demokristjane, češ da ne držijo slovesno izrečeni obljub. Zato so predlagali, naj župan v znak protesta prekinje sejo, župan pa se je temu uprl, češ da je že poslal pristojnim ministrom protestne brzojavke, v katerih izraža ogorčenje vsega mesta. Pri tem je pripomnil, da se mu ne zdi umestno prekinjati seje tudi zaradi tega, ker je v Trstu na uradnem obisku državni podtajnik Russo. Opozicija je tedaj sama zapustila dvorano.

MATIJA GORJAN

Jože Pahor

(nadaljevanje)

"Vse to še ne bo spremenilo kmetove usode," je menil Eržen, "drugačnih sredstev bo treba!"

"Kako pa!" je dejal Prek. "Le z orožjem bo res kaj dosegel!" Pripovedoval je, kako misli. Vojne izkušnje so ga bile obogatile, njegova zgovornost je vsa oživila. Le iz utrjenih mest bo tlačen izbojeval svoj boj. Saj so mesta že zdaj nepremagljiva. Tudi prijateljev imajo kmetje v mestih vedno več. Kdor bo imel Celje, bo gospodaril daleč na okrog.

"Vedo to ljudje?" je vprašal Gorjan.

"Saj so tolikokrat videli! Kako ne bi vedeli?"

"Le preveč jih je treba prepričevati, da si morajo sami pomagati do boljšega," je dejal Eržen. "Prisilili jih bomo, da bodo šli z nami."

"Prisiljena reč ni dobra," je majal njegove besede Prek. "Včasih zaleže, včasih nič!"

"Kaj bi vi ž njimi?" je vprašal Gorjan.

Prek se je smehljaj, nato pa je povedal počasi, s poudarkom:

"Tudi jaz nisem šel prostovoljno k vojakom. Ponoči so me ujeli in odgnali s silo. Vojškova-ti sem se moral. Za čigavo stvar? Za tujo! Tlačen, ta se bo boril za svojo, pa čeprav prisiljen!"

"Ko bo sila, ali bomo lahko računali z vašo pomočjo?" ga je vprašal Gorjan brez ovinkov.

"Vaša stvar je tudi moja," je pribil Prek ter jima je stisnil roko. Spremlil ju je še do ceste, vračala sta se proti Celju.

Iz Celja je Eržen jahal ob Savinji navzdol, Gorjan čez Vransko, kjer je našel Lemuta. Smejala sta se drugemu, ko sta trčila skupaj. Oba sta bila zasačena, prava hribovska kmeta.

"Kaj pravijo Korošci?" je vprašal Gorjan nestržno.

Lemut ni mogel skrivati veselja; našel je široko mrežo, kakršne si ne bi bil mislil niti v sanjah.

Mrak je padel, prenočila sta v gostilni. Ko sta se drugo jutro napravila na pot, ni bilo lahko skozi gozdove. Sneg je ležal tu še na visoko in je bil le slabo zgažen. Mučila sta se, pogosto

sta morala razjahati in vleči živali za seboj. Vrh vsega je pritisnil še jug, da je drslo pod nogami.

"Mrz bi mi bil ljubši ko voda," se je jezil Lemut.

"Kar je, to vzemi!" ga je tolažil Gorjan. Truden je bil, najrajši bi se bil kje zleknil, a zdaj ni bilo časa za počitek. Z Erženom sta marsikaj prestala. Tudi oddaljenih vasi se nista strašila, če sta le zvedela, da je tam borben mož, ki ima ugled pri ljudih. Večkrat sta zabredla v snegu, zašla sta in nekaterikrat sta morala prenočevati na samotni, v razpadajoči poljski bajti brez ognja in na golih tleh.

"Če bi se bila hotela z Erženom pritoževati, ne bi prišla iz samega jadikovanja!" je pristavil.

"Če si moreš, pomagaj si!" je menil Lemut.

"Vojna je vojna," je zavračal Gorjan; "v njej je potrebno le eno, da ostaneš živ! Vse drugo je postransko."

"Da ostaneš živ, se ne smeš naenkrat izčrpati!"

"Vdaj se, pa ti je vse lažje."

"Ali se sam držiš tega nauka?"

"Prizadevam si."

Bilo je res. Kar koli je prišlo, je Gorjan sprejel molče, kar je hotel, je hotel do skrajnosti. Sredi poti se ni vrnil. Do konca je bilo njegovo geslo. Očetova usoda, zasledovanje njegovih sobojnikov in trpljenje tlačanov ga je podžigalo, ko so vstajale ovire pred njim.

"Lakota, napor, mrz—ali ne odtehta vsega tega en sam prijateljski sprejem pri ljudeh, ki so s teboj enakih misli?" je vprašal Lemuta. "Ali ni takoj vse pozabljeno, ko se na toplem ognjišču od srca razgovoriš z odločnim, razboritim možem?"

Cim več čuješ, tem več razumeš in jasneje vidiš v prihodnost."

V Moravčah sta se ustavila in obiskala Rovtarja, daljnega Puncuhovega sorodnika. Vabil ju je, naj bi prenočila pri njem, a Gorjanu se je mudilo. Ko se je bil zadnjič sestal s Klaro, sta se dogovorila, da se bosta videla na predpustno soboto zvečer. Ta dan je imelo plemstvo veliko zabavo v Ljubljani.

Tako sta hitela dalje. Sonce je gredo, sneg je vidno kopnel. Po poteh in cestah sta se prelivala brozga in blato.

Gorjan je bil čudno vznemirljen, ko sta prišla v Ljubljano. Poln slutnje je šel obiskat Majdo. Ni se motil, prišel je njen čas. Ležala je že nekaj dni, zdrava,

le oslabiljena od poroda. Ko je zagledala Matijo, ji je rdečica zagorela v licih.

"Matija, sma imaš," je dejala vsa srečna.

Privzdignila je poleg sebe čipkasto odevico, drobna rumenkast obrazek je ždel zraven mater, ki je spal.

Gorjan ga je gledal, ena sama misel je vstala v njem: da bi bil močan, da bi prenesel vse, kar koli bi prišlo nadenj, da se nikdar in nikoli ne bi oddaljil!

"Kako ti je vseh?" je vprašala porodnica.

Ničesar ni odgovoril. Vse delo, ki ga je vodil, je bilo tako veliko in ga je vsega tako prevzelo, da se mu je zdel ta dogodek neznamenit. Le eno je čutil, da mora to novo življenje ohraniti, naj stane kar koli.

"Kako bi ga krstili?" je vprašala mati.

Pomisli! je. "Rok naj bo," se je odločil, "po starem očetu, ki je v ječi! Ko bo spet prost, bo prišel in ga držal h krstu."

"Matija!" se je zavzela mati. "Zakaj bi ne bilo tako? Mar ni to najboljši boter?"

Majda je vzdihnila, solze so se ji pokazale v očeh. Gorjana je spekle.

"Zakaj jočeš?" je vprašal. "Otrok lahko umre brez krsta."

"Zaradi tega jočeš? Same zaradi tega?"

Majda je molčala. "Odgovori!" je zahteval Matija.

"Ker se bojim zate!"

Pokazala je sliko nad posteljo, za njo je bilo skrito pismo. Opravičevala se je, ker je bila pismo odprla in si ga dala razložiti.

"Zdaj vem, da se ukvarjaš z nevarnimi stvarmi," je pristavila razburjena.

Gorjana je pismo iznenadilo. Dogovorjena sta bila s Klaro, da se bosta sestala. Kaj jo je prisililo, da mu je pisala?

"Iz ljubezni si odpri!" je očital Majdi. Naglo je preletel pismo. Bilo je svarilo. Plemiška mladina, z Lambergerjem na čelu da ga hoče dobiti v pest,

brez hrupa, skrivaj, in če le more, tako, da bi se ujeli tudi njegovi najbližji prijatelji.

"Tvoje življenje je na niti," je jadikovala Majda in solze so jo zalile. "Pusti vse, prosim te, kakor se Bog prosi, beživa od tu! Povsod bova lahko živela, da te le ne ubijejo! Kaj bi otrok brez tebe, kaj naj počnem jaz, reva? Bežiiva, nesreča preži na te!"

Gorjanu se je zmračil obraz. Beži naj? Pred zahrbtnimi lopovi? Tisoči in tisoči se pripravljajo, da vstanejo, da vržejo svoje življenje na tehtnico in on naj bi ta trenutek odpadel?

"Nehaj tožiti!" je zavrnil Matija. "Nisem izdajalec!"

"Ko bi vedela, da je vsaj iskrica ljubezni še v tebi..." je očitala Majda; "vem, zavrgel si me, iz obupa si se lotil teh stvari!"

"Ti ne veš kako velike so, nikdar me ne boš razumela!" je Matija očital užaljen in ozlovoljen.

Ničesar ni odgovorila, le ihtela je pridušeno.

"Ne vem, kdaj se bova spet videla," je dejal. "Prosim, varuj dete, moje je; tudi ob smrtni uri se bom tega zavedal!"

Pomisli! je, skrbelo ga je, ali ne bodo Lambergerjevi stiskali za Majdo.

"Če sam ne bi mogel k vama,"

Trgovina naproday

Proda se dobrodošlo delikatesno trgovino sredi slovenske naselbine. Ima C 2 licenco. Proda se s posestvom vred. Poleg trgovine je stanovanje s 7 sobami; forniz na plin, avtomatni grelec za vodo, garaža in vse udobnosti.

Za podrobnosti pokličite

KE 1-2327

Za zavarovalnino

proti

OGNJU... NEVIHTAM

AVTOMOBILSKIM

AVTOMOBILSKIM

(pokličite:

JOHN ROZANCE

15604 WATERLOO RD.

KE 1-6681

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim

nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

19461 SO. LAKE SHORE BLVD.

Pokličite:

Ivanhoe 1-9382

TISKOVINE

IZDELANE V TISKARNI

Enakopravnosti

SO LIČNE IN V NAJNOVEJŠEM TISKU

-Cene so zmerne—naročila hitro zgotovljena—

Se priporočamo društvom,

trgovcem, obrtnikom in posameznikom

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.

It Has to Be Given— Ahead of Time!

When disaster strikes, there's no time to ask for blood donations for the injured. The blood must be there for life-saving transfusions. That means someone must give it ahead of time!

Yes, blood saves lives! It is needed now by thousands of men, women and children for surgery and medical treatment. It is needed, too, to build a national reserve of blood derivatives as "life insurance" for hundreds of thousands in time of disaster. So...

GIVE BLOOD NOW!

CALL your Community or Hospital Blood Bank or Local Red Cross Chapter.

Pripovedoval je, kako je nek daj verjel v Galjarda in njegovo borbo. Saj mu je verjelo vse mesto, mučeniku, ki je imel denar v idrijskem rudniku, prav tako kot škof Rawber. Trdi časi pa razgalijo marsikoga. Tudi lepega Galjarda in njegovo visoko družbo so razkrili. Tlačana izžema krvno plemstvo, meščana denarno. Svoječas je Galjard posodil Čopovemu očetu denar za trgovino, danes ga davi zaradi njega, čeprav so mu vse že najmanj dvakrat povrnil.

Gorjan je pojelel in razgovor zasukal. Dvoje stvari je imel na srcu. Ljubljana, Kamnik, Celje in druga mesta so kakor vozli: vse ceste vodijo vanje, tako trgovci kot tlačane. Tu so počivališča in zavetja tudi zanje, ki zbirajo kmečke vrste, Ljubljana še posebno. Če bi jih v mestu sprejeli in obvarovali pred zalezovanji, bi jim bila to največja opora. Tako bi se meščani najuspešneje zavzeli za tlačansko stvar. Drugo, nič manj važno

HIŠE NAPRODAY

NAPRODAY

NOVE HIŠE:

sev. od Lake Shore Blvd. in zapadno od 185. ceste, 4 in pol sobni bungalov moderne izdelave z priključeno garažo. Na ARCADE AVE. 5-sobni bungalov v dobrem stanju, podkleten, plinski ogrev. Lot 40x164. Cena \$13,800.

DOHODNINSKE HIŠE:

Dvousedlniška hiša, 5 in 5 sob, dvojna garaža. Cena \$17,000. Zidana stanovanjska hiša s 4 stanovanji, blizu freeway, lepa znotraj in zunaj. Cena \$37,000.

Razen tega imamo za nakup ali zamenjavo nove in stare hiše na raznih mestih Clevelanda in Euclida.

Za podrobnosti se obrnite na:

KOVAC REALTY

960 East 185th St. KE 1-5030

pa je, če bi pripravili tlačanom orožja in streliva, za pošteno plačilo, kakopak.

Čop in Gedeon sta Gorjanu pritrjevala, ko pa je želel stvarnega odgovora, sta pojasnila, da so težave velike. Mestni denarni mogotci imajo še vedno oblast in je ne dajo iz rok. S silo jim jo bo treba izviti.

"Prej ali slej bodo morali meščani to storiti," je ugotovil Gorjan.

(Dalje prihodnje)

AMERIŠKA IN EVROPSKA OZNAČBA MER

Pri čevljih je razlika v oznaki bi 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali pri ženskih čevljih.

Na primer: če vam pišejo, da želijo čevlje št. 39, to je ameriška mera 6 in pol, št. 40 je 7, št. 41 je 8, št. 42 je 9, št. 43 je 10, št. 44 je 11.

Ženski čevlji so navadno manjši nego gornje mere. Tako bi na primer: št. 38 bila št. 6, št. 37 št. 5, št. 36 št. 4.

Ženske obleke: št. 40 je ameriško 32, 42 je 34; 44 je 36; 46 je 38; 48 je 40 itd., vedno za 8 točk manjše od evropske mere.

Pri moških oblekah pa se zračnja v Evropi z št. 42, kar je v Ameriki 33; 44 je 34; 46 je 36; 48 je 38; 50 je 39; 52 je 41; 54 je 43 in 56 je 45. (Se vrti med 10 11 točk razlike.)

Približna metrična dolžina po ameriški meri:

1 centimeter — 0.3937 inča. 1 meter — 3.2088 čevlja ali 1.0936 jarda.

1 kilometer — 0.6214 "statute" milje oziroma dolžina milje, sprejeta potom zakonodaje.

1 kilometer na vodni površini je 0.5369 "nautical" milje.

Enako je pri deklicah drugačna evropska mera. Št. 38 je ameriško 12; 40 je 14; 42 je 16; 44 je 18 in 46 je 20.

Moške srajce: št. 35 je ameriško 13 in pol; 36 je 14; 37 je 14 in pol; 38 je 15; 39 je 15 in pol; 40 je 15½; 41 je 16; 42 je 16 in pol in 43 je 17.

★ AN OPPORTUNITY YOU CAN'T AFFORD ★ TO MISS —

A COMMON-SENSE APPROACH TO AMERICA'S PROSPERITY

LAST YEAR was a record one for our country. More Americans were working — earning more and owning more than ever before. It all added up to the greatest prosperity this country has ever known, a prosperity that will last if each of us takes advantage of an opportunity that is knocking.

Now is your best opportunity to save. Right now, while your earning power is at its peak, is the best chance you'll ever have to put something aside for your future. If you haven't been able to save up to now, it's probably because you don't have a simple, systematic savings plan — one that works automatically. Your Government has provided just such a plan. And millions of Americans are already cashing in on it.

Why don't you join them? Sign up for U. S. Series E Savings Bonds on the Payroll Savings Plan where you work. Or buy Bonds regularly where you bank. Either

way assures you that you and your family will be protected in the future. Your principal invested in Bonds is safe — not subject to market fluctuations. Your returns are sure — Bonds pay an average of 3% per year, when held to maturity. Your Bonds are liquid savings — you can always cash them after 2 months, should any emergency arise.

It's easy and human to get carried away when plenty is coming in. To spend more than you can afford, buy more than you can pay for in a reasonable length of time. But is it wise? The smart citizen today, for his own sake and that of his country, will spend wisely, buy sensibly and save regularly. For as Treasury Secretary Humphrey recently said, "The continued success of our economy depends not so much upon Government, but upon the efforts of all our people."

So let's all be sure and do our part — and preserve our American prosperity for ourselves and our children.

For the big things in your life, be ready with U. S. Savings Bonds

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST